

Listen to your inner voice. Experts now realize that many great ideas come from the unconscious mind. To help tap into it, use free association, moving unhindered from one thought to the next. Also pay attention to messages from your unconscious that may come at unexpected times, such as when you are falling asleep. Because your defenses are down, you may get some of your most inventive ideas then.

Саме тексти такого типу стимулюють сприйняття студентами естетичних моментів засобами англійської мови, збагачуючи їх інформативно й творчо.

Загальновідомо, що англомовна та україномовна літератури дають унікальне відчуття краси, розуміння життя, усіх його складностей, служать провідниками в інші епохи, розкривають серця людей, формуючи інтелігентну особистість.

Звернення до літературних джерел – фрагментів творів Ліни Костенко, Григора Тютюнника, Василя Стуса, як використовуються в процесі занять навчання англійської мови для реферування, огляду, перекладу їх на англійську мову, є збагаченням скарбниці естетичного розмаю особистості. Так само, як і твори О'Генрі, А. Дж. Кроніна, Артура Хейлі, Скота Фіцджеральда та інших англійських, американських письменників, що використовуються для домашнього та індивідуального читання англійською мовою, докладне обговорення їх під час аудиторних занять – основа естетичної парадигми навчання монологічного та діалогічного мовлення.

Рольові ігри, конференції, інтерв'ю, симпозіуми, дискусії, як форми проведення аудиторних занять з англійської мови, сприяють розквіту їх естетичної функції – носія парадигми краси.

Література

1. Антонюк Н.М., Краснолуцький К.К. Англомовні країни та Україна: Навч. посібник (англ. мовою). – Вінниця, 2001. – 255 с.
2. Лихачов Д.С. листи про добре і прекрасне. – К., 1988. – 144 с.
3. Ніколаєва С.Ю., Гринюк Г.А., Олійник Т.І. та ін. Сучасні технології навчання іншомовного спілкування. – К., 1997. – 96 с.
4. Фоломкина С.К. Обучение чтению на иностранном языке в неязыковом вузе. – М., 1987. – 207 с.
5. Yalden J. Principles of Course Design for Language Teaching. – Cambridge, 1991.- 207 p.

Анотація

Статья посвящена проблеме эстетической парадигмы в обучении англоязычному общению. Лингвистическое содержание предусматривает разнообразие фонетического, грамматического, лексического, аудио, видео, аутентичного материала, отобранного для стимулирования мотивации языковой коммуникации студентов в ходе обучения английскому языку, охватывает элементы эстетической окраски каждой языковой единицы.

*Вінічук Л.С.
НПУ імені М.П. Драгоманова*

ПРОФЕСІЙНА ОРІЄНТАЦІЯ СТУДЕНТІВ НА ЗАНЯТТЯХ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У МОВНОМУ ПЕДАГОГІЧНОМУ ВУЗІ

Поліпшення якості професійної підготовки майбутніх вчителів, зокрема вчителів іноземних мов, є одним з головних завдань народної освіти України.

Виходячи зі специфіки іноземної мови як шкільного предмета, що передбачає викладання іноземною мовою, та його практичної мети, яка полягає у формуванні у

школярів навичок та умінь володіти основними видами мовленнєвої діяльності, викладачі мовного педагогічного вузу повинні спрямовувати свої зусилля на удосконалення як мовної, так і професійної підготовки майбутніх вчителів.

На нашу думку, професійна орієнтація студентів повинна здійснюватись з перших днів навчання іноземній мові як спеціальності шляхом цілеспрямованого формування у них професійних умінь та навичок [1]. З цією метою студентів слід орієнтувати на виконання спеціальних завдань з урахуванням професійної діяльності учителя іноземної мови. Досвід показує, що одним із важливих аспектів професійної підготовки у мовному педагогічному вузі є організація процесу навчання діалогічному мовленню, суть якого полягає у одночасному формуванні у студентів навичок діалогічного мовлення як засобу спілкування та професійних умінь, необхідних у їх майбутній роботі з учнями.

Студенти повинні не лише вільно володіти іноземною мовою, а й уміти навчати нею, тобто використовувати іноземну мову як засіб навчання. Проте не всі студенти можуть перенести свої лінгвістичні знання у сферу спілкування зі школярами, що пояснюється недостатньою професійною орієнтацією занять у вузі. Це особливо помітно в період проходження ними першої педагогічної практики, коли навіть кращі студенти бувають безпорадними у класі, не можуть використати у повній мірі свої знання, установити контакт з учнями, не уміють адаптувати свою мову до можливостей школярів.

Спостереження показують, що не всі студенти володіють певною сумою умінь та навичок, необхідних для іншомовного спілкування у школі, допускають помилки при вживанні тих чи інших мовних стандартів (кліше), за допомогою яких можна організувати роботу на різних етапах уроку. Щоб запобігти такому явищу, необхідно постійно проводити роботу, спрямовану на запобігання та зменшення помилок у мові студентів, на формування правильної мовної реакції у певних ситуаціях на уроках іноземної мови.

Важливо з перших днів перебування студентів у вузі формувати у них навички діалогічного мовлення, адже саме діалог є природною формою спілкування на уроці іноземної мови. Кожен етап уроку будується таким чином, що учитель постійно звертається до учнів, залучаючи їх до спілкування, спонукаючи їх до виконання тих чи інших завдань, виправляючи їх помилки, оцінюючи їх відповіді, тощо.

Викладачі вузів мають усвідомити, що забезпечуючи високий практичний рівень володіння іноземною мовою, вони повинні навчити студентів користуватися цією мовою як засобом навчання, постійно звертати їх увагу на різні форми і методи роботи з учнями, які можна буде використовувати у їх подальшій професійній діяльності. З цією метою доцільно пропонувати студентам виконання спеціальних завдань, які розвивають уміння підбирати такі форми роботи з учнями, які здійснюються за допомогою діалогічного мовлення.

Виходячи з основного принципу навчання діалогу, а саме з його комунікативної спрямованості, викладач повинен визначати відповідну тематику діалогічного спілкування, пропонувати студентам моделі реальних ситуацій, які можуть виникати при проведенні ними уроків у школі. Моделювання типових комунікативних ситуацій як основи навчання діалогічному мовленню передбачає не лише відбір мовного матеріалу, але й систему вправ та методику проведення таких занять.

При навчанні діалогу методисти рекомендують використовувати такі види вправ, як аспектно-тренувальні або підготовчі вправи, вправи типу запитання-відповідь та реплікові вправи, комунікативні вправи, які виконуються у формі індивідуальних та групових бесід, прес-конференцій, дискусій, інтерв'ю, рольових ігор, тощо [2].

Великого значення у формуванні навичок діалогічного мовлення набувають навчальні бесіди, завдяки яким викладач виявляє якість мовленнєвої підготовки студентів, глибину засвоєння ними навчального матеріалу та рівень володіння іноземною мовою.

Уміння володіти такою формою роботи з учнями як бесіда повинно формуватися іще

на студентській лаві. Студенти мають усвідомити, що бесіда є основною формою роботи учителя з учнями, що вона повинна вирішувати конкретне завдання, а саме – активізувати раніше засвоєний матеріал у нових ситуаціях.

Виходячи з того, що головним інструментом бесіди є запитання, студентів потрібно орієнтувати на те, що протягом пасивної практики вони повинні навчитися оцінювати рівень мовної компетенції учнів з тем, які вивчаються, і з урахуванням цього, ретельно продумувати ті запитання, з якими вони звернуться до учнів. Це звичайно вимагає від студентів такого рівня володіння іноземною мовою, щоб вони могли правильно побудувати запитання, безпомилково донести до учнів ту чи іншу інформацію, пояснюючи новий матеріал.

Бесіда, як одна з форм діалогічного спілкування, розвиває вміння самостійно мислити, висловлювати власні думки іноземною мовою. З цією метою на практичних заняттях з іноземної мови необхідно передбачати такі ситуації, які б давали можливість студентам більше спілкуватися іноземною мовою. Саме тут студенти можуть продемонструвати свої теоретичні знання та професійні вміння, саме під час таких занять створюються сприятливі умови для формування умінь орієнтуватися у мовній ситуації "Урок іноземної мови у школі".

Перш за все студенти повинні знати назви предметів шкільного вжитку, володіти достатньою кількістю мовних кліше, необхідних для організації уроку, для проведення фонетичної зарядки, аудіювання, введення та закріплення нового граматичного та лексичного матеріалу, перевірки домашнього завдання, тощо.

Такі завдання допоможуть студентам у проведенні уроків протягом педагогічної практики та у їх подальшій професійній діяльності. Важливо також на практичних заняттях у вузі використовувати навчальний матеріал шкільних підручників.

Перед викладачами мовних педагогічних вузів стоїть важливе завдання виховувати у студентів такі професійні якості, як увага, швидкість реагування, вміння помітити та виправити помилки учнів. На уроці іноземної мови такі вміння набувають особливого значення. Адже в процесі бесіди учитель повинен фіксувати свою увагу на тому, що говорять учні і чи правильно вони говорять, оцінювати їх відповіді, оперуючи цілим арсеналом мовних кліше, засвоєних під час навчання у вузі.

Отже, враховуючи специфіку іноземної мови як шкільного предмета, викладачі мовного педагогічного вузу повинні приділяти постійну увагу не лише удосконаленню мовленнєвих навичок діалогічного спілкування, а й формуванню професійних умінь майбутніх учителів.

Література

1. Профессионально-педагогическая направленность обучения иностранным языкам в вузе. Горький, 1974.
2. В.Л.Скалкин. Обучение диалогической речи. – Киев, "Радянська школа", 1989.

Анотація

В статті розглядаються можливості професійної орієнтації майбутніх учителів іноземного мови в педагогічному вузі, аналізуються основні шляхи формування професійних навичок і умінь безпосередньо в процесі вивчення іноземного мови як спеціальності, в частині в процесі вивчення діалогічної мови.